

Číslo: 5146/2023-2024

SPRÁVA

o výsledkoch školskej inšpekcie

vykonanej v dňoch **od 04. 04. 2024 do 05. 04. 2024 a od 08. 04. 2024 do 11. 04. 2024**

Názov kontrolovaného subjektu	
Základná škola s materskou školou Jána Lajčiaka, Ulica Emila Janotku 2/6, Pribylina	
Zriaďovateľ	Obec Pribylina

Vedúci zamestnanci kontrolovaného subjektu:

Mgr. Iveta Oravcová, riaditeľka školy

PaedDr. Viera Vyhliadalová, zástupkyňa riaditeľky školy

Bc. Klaudia Hricová, zástupkyňa riaditeľky školy

V súlade s poverením na **komplexnú** inšpekciu č. 5146/2023-2024 zo dňa 18. 03. 2024 **inšpekciu vykonali:**

PaedDr. Ing. Renáta Stasová, školská inšpektorka, ŠIC Žilina

Mgr. Jana Doležiová, školská inšpektorka, ŠIC Žilina

PaedDr. Mária Geschwandtnerová, školská inšpektorka, ŠIC Žilina

Mgr. Daniela Jarošová, školská inšpektorka, ŠIC Žilina

Mgr. Adriána Kovalčíková, školská inšpektorka, ŠIC Žilina

PaedDr. Emanuel Difko, školský inšpektor, ŠIC Žilina

Mgr. Jozefína Cingelová Šarlayová, školská inšpektorka, ŠIC Žilina

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKČIE

Stav a úroveň výchovno-vzdelávacieho procesu, pedagogického riadenia a podmienok výchovy a vzdelávania v základnej škole.

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Kontrolovaným subjektom bola neplnoorganizovaná vidiecka štátna základná škola (ZŠ) s vyučovacím jazykom slovenským. Škola v 8 triedach poskytovala vzdelávanie 81 žiakom, z nich 80 žiakov pochádzalo z marginalizovanej rómskej komunity (MRK). V 8. ročníku mala škola zriadenú špecializovanú triedu, v ktorej sa vzdelávalo 7 žiakov. V škole nebol zriadený 7. ročník. Z celkového počtu žiakov 52 pochádzalo zo sociálne znevýhodneného prostredia (SZP) a so zdravotným znevýhodnením (ZZ) bolo 15 žiakov (10 s mentálnym postihnutím (MP), 3 s vývinovými poruchami učenia a 2 s narušenou komunikačnou schopnosťou). Žiaci so ZZ sa vzdelávali podľa individuálneho vzdelávacieho programu (IVP). Súčasťou ZŠ bol školský klub detí (ŠKD), ktorý navštevovalo 24 detí.

Výchovu a vzdelávanie zabezpečovalo 9 učiteľov a 1 vychovávateľka. Škola zamestnávala 1 digitálneho koordinátora a 2 pedagogické asistentky¹.

Podľa vyjadrenia riaditeľky školy nebol počet pedagogických a odborných zamestnancov školy vzhľadom na počet evidovaných žiakov so ZZ a SZP postačujúci. Škola by potrebovala 2 učiteľov ovládajúcich rómsky jazyk, školského špeciálneho pedagóga, školského psychológa, liečebného pedagóga, sociálneho pedagóga a 1 pedagogickú asistentku ovládajúcu rómsky jazyk.

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

PRIEBEH VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Priebeh výchovno-vzdelávacieho procesu bol sledovaný z hľadiska učenia sa žiaka a vyučovania učiteľom na 41 vyučovacích hodinách, z toho v primárnom vzdelávaní na 14 vyučovacích hodinách a v nižšom strednom vzdelávaní na 27 vyučovacích hodinách. V primárnom vzdelávaní boli sledované vyučovacie predmety slovenský jazyk a literatúra (SJL) 4, anglický jazyk (ANJ) 3, matematika (MAT) 4, prvouka (PVO) 3 a v nižšom strednom vzdelávaní vyučovacie predmety SJL 6, ANJ 3, MAT 5, informatika (INF) 3, chémia (CHE) 3, biológia (BIO) 4 a dejepis (DEJ) 3.

PRIMÁRNE VZDELÁVANIE

Slovenský jazyk a literatúra

Učenie sa žiaka a vyučovanie učiteľom

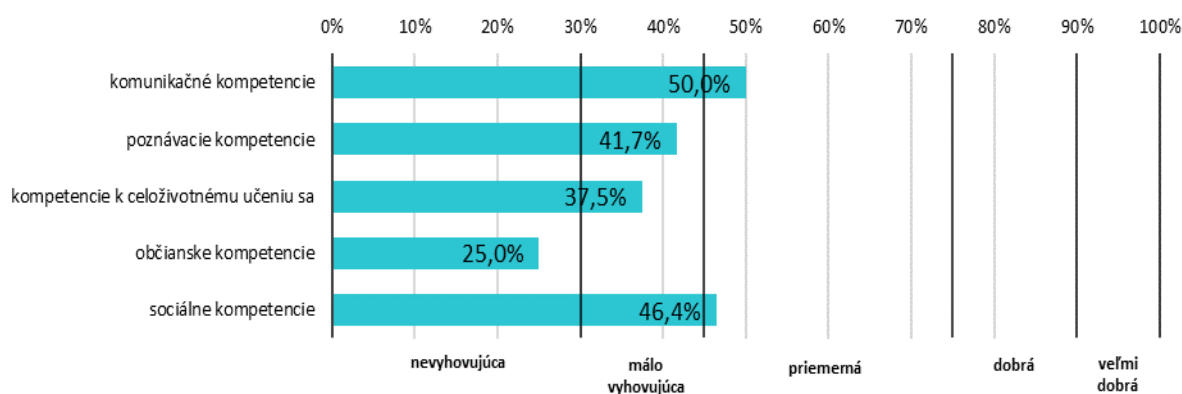
Komunikačné kompetencie žiakov na pozorovaných vyučovacích hodinách boli rozvíjané na priemernej úrovni (50 %, Graf 1). Jazykový prejav žiakov bol spisovný, nevykazoval používanie nárečových prvkov. Komunikácia žiakov s učiteľmi bola na polovici sledovaných vyučovacích hodín veľmi strohá, prevládali jednoslovné odpovede, žiaci nemali osvojenú potrebnú odbornú terminológiu (hláska, písmeno, vybrané slová). Takmer na všetkých vyučovacích hodinách žiaci pracovali s textom. Obsahu predložených textov porozumeli, prevažne z nich dokázali identifikovať kľúčové slová a získané informácie neskôr prepájať s už osvojenými vedomosťami. Na tvorbu nových textov, prípadne ich dotvorenie žiaci nedostali príležitosť. **Rozvíjanie poznávacích kompetencií žiakov** dosiahlo málo vyhovujúcu úroveň (41,7 %, Graf 1). Na vyučovacích hodinách žiaci najčastejšie pracovali s úlohami zameranými na zapamätanie a porozumenie. V úlohách preukázali správne osvojenie si vedomostí a ich uplatnenie v jednoduchých úlohách. Utvrdené vedomosti správne reprodukovali, odlíšili pravdivé informácie od nepravdivých. Priestor na riešenie aplikačných úloh a analytických úloh dostali žiaci len na polovici vyučovacích hodín, kedy v gramatických cvičeniach a aktivitách dokázali mechanicky triediť a kategorizovať písmená, slabiky a slová. Rozvíjaniu vyšších myšlienkových procesov prostredníctvom riešenia tvorivých a hodnotiacich úloh sa žiaci venovali len na jednej vyučovacej hodine. Pri práci s literárnymi žánrami (poézia, próza) prejavovali zvedavosť, predstavivosť. Na základe vopred stanovených kritérií text po nácviku správneho hlasného čítania členili na úvod, jadro a záver. Medzi jednotlivými časťami textu hľadali súvislosti a vymýšľali im nový názov. **Kompetencie k celoživotnému učeniu** sa boli u žiakov rozvíjané na málo vyhovujúcej úrovni (37,5 %, Graf 1). Na niektorých vyučovacích hodinách z dôvodu nedostatočnej motivácie žiakov zo strany učiteľov nedokázali žiaci usmerňovať svoje vlastné učenie sa. V procese učenia sa neboli sústredení a do činností sa aktívne nezapájali. Len na polovici vyučovacích hodín

¹ 1 pedagogická asistentka z Národného projektu Pomáhajúce profesie v edukácii detí a žiakov III;

dostali žiaci priestor na sebarealizáciu a osobný rozvoj, aktívne pracovali s chybou a prostredníctvom hľadania súvislostí vyplývajúcich z učebnej témy si rozvíjali kritické myslenie. Hodnotenie dosiahnutých vlastných/spolužiakových vzdelávacích výkonov a pokrokov v učení sa nebolo na vyučovacích hodinách pozorované. Nedostatkom sledovaných vyučovacích hodín bola nízka úroveň rozvíjania **občianskych kompetencií žiakov** (25 %, Graf 1). Z dôvodu dominantného verbálneho prejavu učiteľov dostali žiaci priestor na prezentovanie svojich postojov a názorov s uplatnením argumentácie len na jednej vyučovacej hodine, kedy dokázali diskutovať o potrebe uchovávaní si kultúrnych tradícií. Žiaci na vyučovacích hodinách dodržiavali dohodnuté pravidlá správania sa a za svoje konanie preberali zodpovednosť. K spolužiakom boli tolerantní a empatickí. Úroveň rozvíjania **sociálnych kompetencií** žiakov (46,4 %, Graf 1) oslabovala absencia práce žiakov vo dvojiciach/v skupinách.

Iba na polovici vyučovacích hodín učitelia jasne zadefinovali **ciele vyučovacích hodín**, ktoré boli orientované na výkon žiaka. Ich plnenie priebežne overovali prostredníctvom rôznych aktivít a gramatických cvičení. Podporné stimuly pre učenia sa každého žiaka boli žiakom takmer na každej vyučovacej hodine poskytované prostredníctvom vytvárania podmienok pre inkluzívne vzdelávanie. Učiteľmi zvolené materiálne prostriedky boli vo vzťahu k stanoveným cieľom vyučovania zmysluplne a účelne používané, využitie IKT absentovalo. Analýza pozorovaných vyučovacích hodín preukázala uplatňovanie efektívnych stratégií vyučovania len na polovici vyučovacích hodín, a to prostredníctvom vhodne zvolenej motivácie, riešenia úloh zameraných na aplikáciu a rozvoj vyšších myšlienkových procesov. Atmosféra na vyučovacích hodinách bola priateľská, medzi učiteľmi a žiakmi prevládali korektné vzťahy založené na vzájomnej dôvere. Učitelia dbali na dodržiavanie bezpečnosti a vytváranie pozitívnych priateľských vzťahov. Hodnotenie dosiahnutých vzdelávacích výsledkov žiakov bolo pozorované len na polovici vyučovacích hodín prostredníctvom formatívneho hodnotenia.

Graf 1 Celková úroveň posudzovaných kompetencií žiakov v predmete slovenský jazyk a literatúra v primárnom vzdelávaní

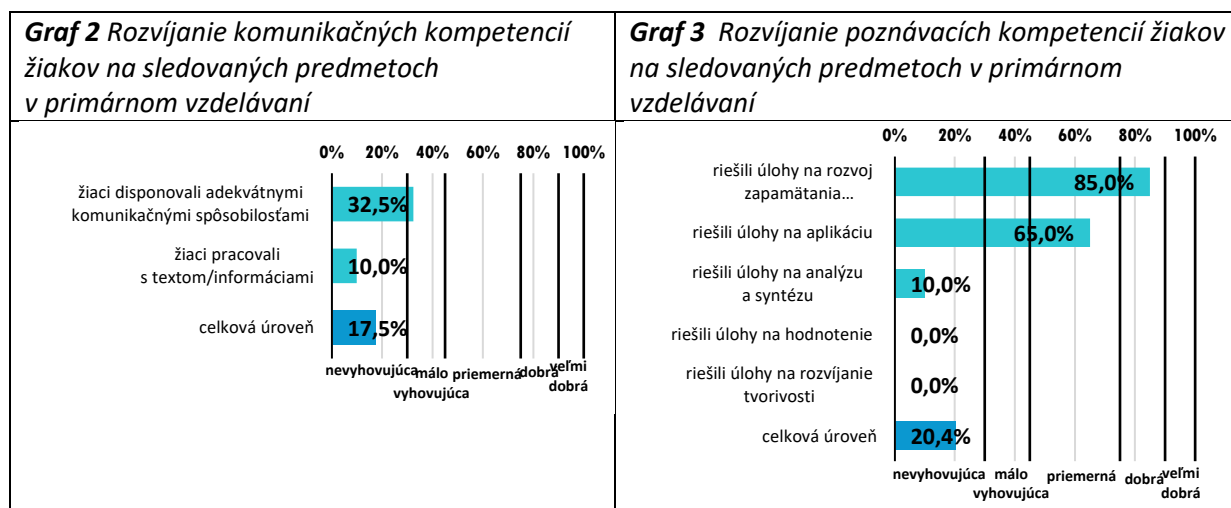

Anglický jazyk, matematika, prvouka

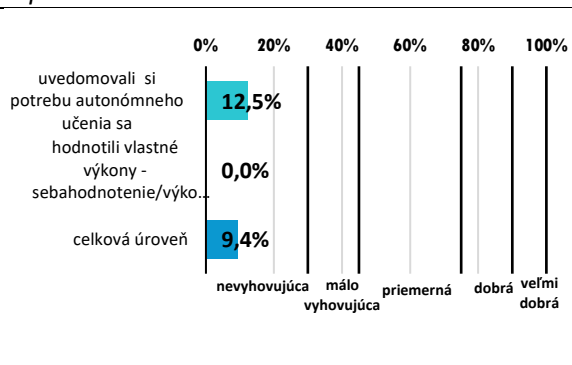
Učenie sa žiaka

Úroveň **komunikačných kompetencií** žiakov bola rozvinutá na málo vyhovujúcej úrovni (17,5 %, Graf 2). Žiaci ojedinele dokázali reagovať na jednoduché pokyny a na zadávané otázky učiteľiek, odpovedali prevažne len s ich pomocou. Slabá slovná zásoba v slovenskom jazyku im neumožňovala formulovať súvislé vety s využitím adekvátnej odbornej terminológie. Vyjadrovali sa jednoslovné, s gramatickými chybami a na vyučovacích hodinách ANJ bez pomoci učiteľky nedokázali opakovať a precvičovať novú slovnú zásobu. Ojedinele im bolo umožnené pracovať so súvislým i nesúvislým textom, textu prevažne porozumeli, ale len za pomoci

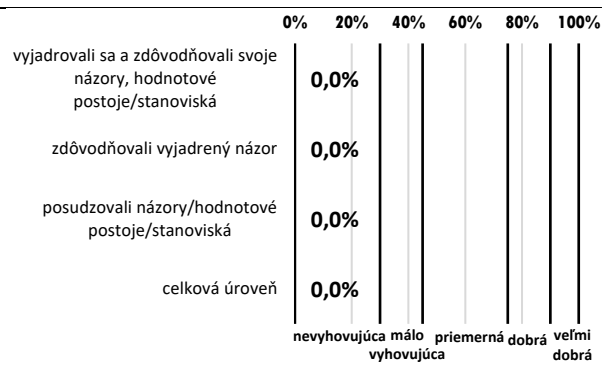
učiteľov dokázali vyhľadať základné informácie. Na jednej vyučovacej hodine dokázali spájať získané informácie so svojimi znalosťami. Žiakom ani na jednej vyučovacej hodine nebol vytvorený priestor uvažovať nad textom. Na nevyhovujúcej úrovni (20,4 %, Graf 3) boli rozvíjané **poznávacie kompetencie** žiakov. Väčšina žiakov dokázala riešiť úlohy na zapamätanie a porozumenie, v menšej miere aplikačné úlohy, pri riešení ktorých využili už osvojené vedomosti (opis oblečenia žiaka, oblečenie podľa ročného obdobia, určovanie čísla pred a čísla za). Iba na jednej vyučovacej hodine si žiaci rozvíjali vyššie myšlienkové procesy a to riešením analytickej úlohy (práca s číselnými údajmi na číselnej osi). Úroveň rozvíjania kognitívnych kompetencií znižovalo nezadávanie úloh na hodnotenie a tvorivosť zo strany učiteľiek. Rozvíjanie **kompetencií k celoživotnému učeniu** sa žiakov bolo na nevyhovujúcej úrovni (9,4 %, Graf 4). V procese učenia sa boli žiaci aktívni iba na troch vyučovacích hodinách a iba na jednej vyučovacej hodine mali možnosť rozvíjať svoje kritické myslenie. Príležitosť pracovať s chybou dostali žiaci na viac ako polovici vyučovacích hodín, avšak nevedeli chybu identifikovať, určiť jej príčinu, ani nájsť riešenie na jej opravu. Ani na jednej sledovanej vyučovacej hodine nebolo žiakom umožnené hodnotiť vlastný alebo spolužiakov výkon a pokrok v učení. Učitelia nepodnecovali žiakov k vyjadreniu svojich hodnotových postojov a názorov k učebným témam, čím nerozvíjali u nich **občianske kompetencie** (0 %, Graf 5). Rozvíjanie **sociálnych kompetencií** žiakov dosiahlo málo vyhovujúcu úroveň (39,6 %, Graf 6). Iba na dvoch vyučovacích hodinách vedeli žiaci efektívne komunikovať s učiteľom a spolužiakmi. Na ostatných sledovaných vyučovacích hodinách učitelia nepodnecovali žiakov ku komunikácii. V pozitívnej a príjemnej pracovnej atmosfére prevažne dodržiavali stanovené pravidlá správania sa, navzájom sa akceptovali. Ojedinele nedokázali regulovať vlastné správanie a akceptovať učiteľove príkazy. Úroveň rozvíjania sociálnych kompetencií žiakov znižovala absencia kooperatívnych foriem vyučovania.

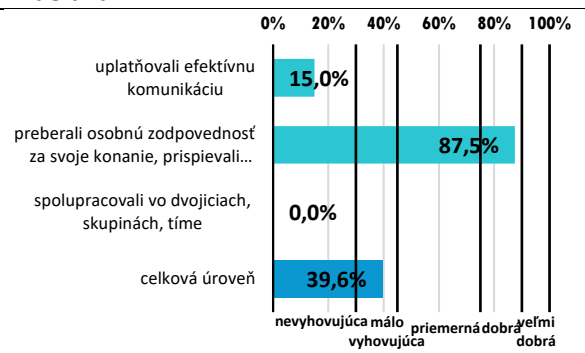
Graf 4 Rozvíjanie kompetencií k celoživotnému sa učeníu žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

Graf 5 Rozvíjanie občianskych kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

Graf 6 Rozvíjanie sociálnych kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v primárnom vzdelávaní

Vyučovanie učiteľom

Iba na dvoch sledovaných vyučovacích hodinách učitelia jasne stanovili **ciele vyučovacej hodiny**, boli orientované k zdokonaľovaniu výkonu žiakov a priebežne ich overovali. V oblasti poskytovania **podporných stimulov** pre učenie sa každého žiaka učitelia na viac ako polovici vyučovacích hodín individuálnym prístupom, rešpektovaním pracovného tempa žiaka, odpoveďami na doplňujúce otázky vytvárali podmienky na inkluzívne vzdelávanie každého žiaka. Pedagogické asistentky vo vyučovacom procese pomáhali žiakom so ZZ prekonávať bariéry v učení sa. Učitelia na všetkých vyučovacích hodinách účelne využívali učebné pomôcky vo vzťahu k učebnej téme². Prostriedky IKT zmysluplne použili na dvoch vyučovacích hodinách a iba ojedinele viedli žiakov k ich zmysluplnému využitiu. Len na troch vyučovacích hodinách učitelia motivovali a povzbudzovali žiakov k aktivite a k práci. Úroveň uplatňovania **efektívnych stratégií vyučovania** (10 %) oslabovala absencia zadávania analytických, hodnotiacich, tvorivých úloh, nízka miera uplatňovania metód a foriem práce smerujúcich k aktívnemu činnostnému učeníu sa žiakov a k rozvíjaniu kritického myslenia. Učitelia takmer na všetkých vyučovacích hodinách vytvárali atmosféru istoty a psychického bezpečia prejavmi empatie a tolerantným prístupom k žiakom, čím podporovali sebadôveru každého žiaka. Na dvoch vyučovacích hodinách nevytvorili žiakom priestor byť aktívni, samostatní, či možnosť zažiť

² oblečenie, obrázkový materiál, pripravené materiály na tabuli, pracovné listy, učebnice;

úspech. Ojedinele učitelia uplatnili **hodnotenie** a klasifikáciu žiakov, zdôvodnenie hodnotenia absentovalo.

Tabuľka 1 Hodnotenie úrovní sledovaných vyučovacích predmetov podľa vzdelávacích oblastí v primárnom vzdelávaní

Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	Úroveň
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	málo vyhovujúca úroveň
	anglický jazyk	nevyhovujúca úroveň
Človek a práca s informáciami	matematika	nevyhovujúca úroveň
Človek a príroda	prvouka	nevyhovujúca úroveň

Oblasti vyžadujúce zlepšenie

- rozvíjanie komunikačných kompetencií žiakov,
- rozvíjanie kompetencií žiakov prostredníctvom zadávania úloh zameraných na analýzu, hodnotenie, podporu tvorivosti, kritického myslenia,
- vytváranie príležitostí na vyjadrovanie vlastných názorov, prácu vo dvojiciach a v skupinách, na sebahodnotenie a hodnotenie spolužiakov,
- podporovanie efektívneho učenia sa žiakov prostredníctvom motivácie a používaním metód a foriem práce smerujúcich k aktívnemu činnostnému učeniu sa žiakov.

Učenie sa žiakov v primárnom vzdelávaní bolo na nevyhovujúcej úrovni.

NIŽŠIE STREDNÉ VZDELÁVANIE

Slovenský jazyk a literatúra

Učenie sa žiaka a vyučovanie učiteľom

Na sledovaných vyučovacích hodinách žiaci nižšieho stredného vzdelávania nepreukázali dostatočné **komunikačné zručnosti** (6,9 %, Graf 7). Ich verbálny prejav sa vyznačoval slabo rozvinutou slovnou zásobou, na otázky učiteľov odpovedali jednoslovne alebo krátkym slovným spojením. S textom pracovali na väčšine vyučovacích hodín. Text v pracovných listoch dokázali čítať, počúvať, ale jeho obsahu neporozumeli. Bez pomoci učiteľa nevedeli v ňom vyhľadávať informácie, prepájať ich so svojimi poznatkami či zaujať stanovisko. Nevyhovujúcu úroveň (2,1 %, Graf 7) dosiahli žiaci pri rozvíjaní **poznávacích kompetencií**. Vyššia úspešnosť bola zaznamenaná pri riešení úloh na zapamätanie a porozumenie učiva, čo žiaci na tretine vyučovacích hodín preukázali (osvojením si písania y/i v podstatných menách, pri reprodukcii vybraných slov). Na dvoch vyučovacích hodinách mali žiaci príležitosť na riešenie úloh zameraných na aplikáciu, analýzu, syntézu i hodnotenie, avšak samostatne ich nedokázali vyriešiť. Tvorivosť žiakov učitelia nepodporili ani na jednej vyučovacej hodine. Na nevyhovujúcej úrovni (6,3 %, Graf 7) boli preukázané **kompetencie k celoživotnému učeniu sa**. Žiaci neboli zaujatí výučbou, nezapájali sa do procesu učenia. Schopnosť uvedomiť si chybu dokázali len na tretine vyučovacích hodín, keď s pomocou učiteľa chybu identifikovali a odstránili (vybrané slová, vzory podstatných mien). Na hodnotenie vlastných výkonov, výkonov svojich spolužiakov žiaci nedostali príležitosť ani na jednej vyučovacej hodine. V oblasti rozvíjania **občianskych kompetencií** žiaci nepreukázali potrebné zručnosti (9,4 %, Graf 7). Okrem jednej vyučovacej hodiny, na ktorej žiaci s pomocou učiteľa vedeli rozprávať s využitím prídavných mien o prírode, zvieratách, im nebolo umožnené diskutovať na vyučovaciu tému.

Sociálne kompetencie (14,3 %, Graf 7) si žiaci rozvíjali len na jednej tretine vyučovacích hodín, keď dokázali prebrať osobnú zodpovednosť za svoje konanie, a tým prispievali k vytváraniu priaznivej triednej klímy. Efektívna komunikácia s učiteľom a so spolužiakmi bola sledovaná len na jednej vyučovacej hodine literatúry (Grécka mytológia). Práca v skupinách, vo dvojiciach nebola realizovaná ani na jednej vyučovacej hodine.

Ciele vyučovacej hodiny učitelia na vyučovacích hodinách jasne neformulovali. Na polovici sledovaných vyučovacích hodín poskytovali žiakom **podporné stimuly pre učenie sa každého žiaka**, prispôbovali metódy a formy práce ich schopnostiam (pracovné listy, úlohy). Prostriedky IKT nevyužívali. Miera uplatňovania efektívnych stratégií vyučovania bola nižšia. Len na polovici vyučovacích hodín učitelia vytvorili žiakom priestor preukázať poznávacie kompetencie na úrovni analýzy, hodnotenia, aplikácie získaných vedomostí v bežných životných situáciách, žiaci však zadané úlohy samostatne riešiť nevedeli. Úlohy na rozvoj tvorivosti učitelia nezadali žiakom ani na jednej vyučovacej hodine a rovnako nevyužili ani nástroje na hodnotenie výkonov žiakov. Empatickým prístupom, zabezpečovaním dodržiavania dohodnutých pravidiel vzájomnej komunikácie (okrem jednej vyučovacej hodiny) učitelia vytvárali v triede atmosféru istoty a psychického bezpečia. Hodnotenie výkonov žiakov učitelia neuplatnili.

Graf 7 Celková úroveň posudzovaných kompetencií žiakov v predmete slovenský jazyk a literatúra v nižšom strednom vzdelávaní

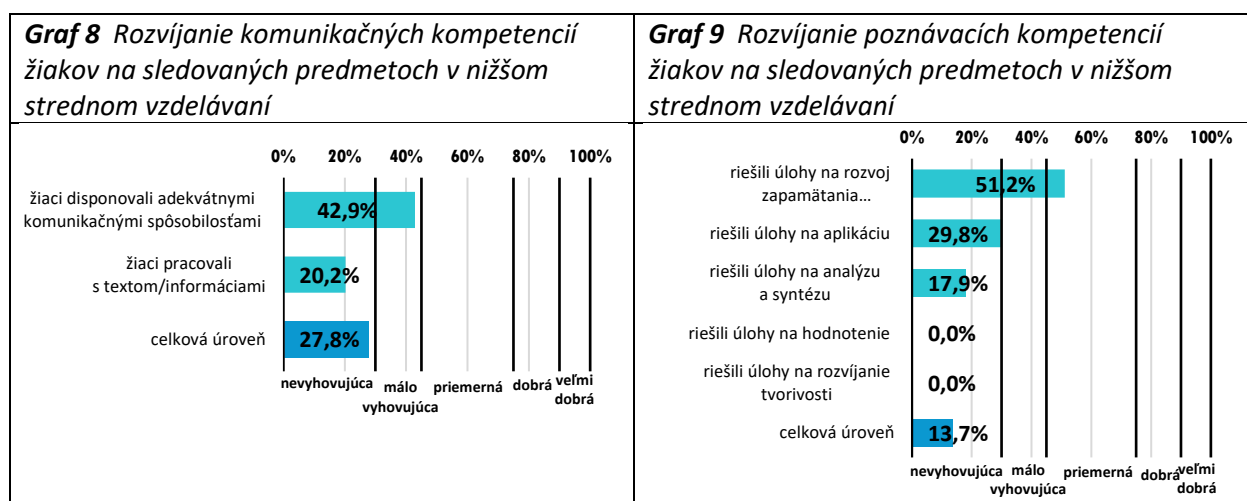
Anglický jazyk, matematika, informatika, chémia, biológia, dejepis

Učenie sa žiaka

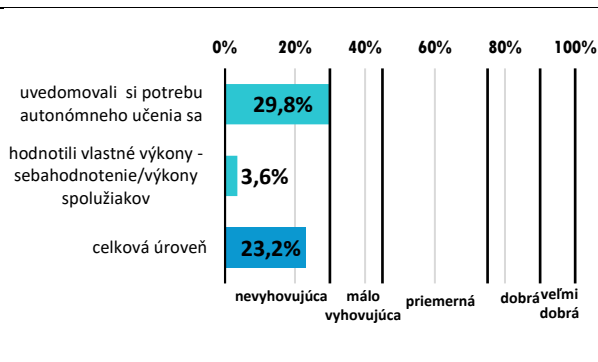
Na sledovaných vyučovacích hodinách väčšina žiakov nepreukázala adekvátne rozvinuté **komunikačné kompetencie** (27,8 %, Graf 8). V dôsledku nedostatočnej slovnej zásoby odpovedali žiaci na otázky učiteľov prevažne jedným slovom alebo jednoduchou vetou, väčšinou bez používania odbornej terminológie. Vyjadrovali sa spisovne správne, ojedinele, najmä v komunikácii so spolužiakmi, využívali rómsky jazyk. Na polovici vyučovacích hodín ANJ, MAT, INF, DEJ podporovala rozvíjanie komunikačných kompetencií žiakov práca s textom (slovné úlohy, matematická rozprávka, programovacie príkazy, texty piesní, anglické texty). Žiaci prevažne čítanému alebo počúvanému textu porozumeli. Iba na tretine vyučovacích hodín mali príležitosť a dokázali s textom ďalej pracovať, vyhľadávať v ňom informácie a prepájať ich so svojimi poznatkami. Príležitosť uvažovať nad textom, prípadne k nemu zaujať stanovisko im nebola poskytnutá. Možnosť pracovať s textom žiaci vôbec nedostali na vyučovacích hodinách BIO a CHE, iba texty z prezentácií alebo z učebnice prepisovali do zošitov. Nevyhovujúcu úroveň dosiahlo rozvíjanie **poznávacích kompetencií** žiakov (13,7 %, Graf 9). Na vyučovacích hodinách žiaci dostali príležitosť riešiť úlohy zamerané na zapamätanie a porozumenie. Iba na menej ako dvoch tretinách vyučovacích hodín si vedeli z pamäti vybaviť

a reprodukovať konkrétne vedomosti. Používať osvojené poznatky v konkrétnych situáciách preukázali žiaci iba na tretine vyučovacích hodín (dopĺňanie a spájanie anglických slov a obrázkov, rozdeľovanie úsečky, presúvanie panáčka v programe pomocou príkazov). Rozvíjanie vyšších myšlienkových procesov na úrovni analýzy/syntézy preukázali žiaci iba na niektorých vyučovacích hodinách MAT (zložité výrazy, porovnávanie desatinných čísel, práca s číselnou osou) a INF (porovnávanie cyklov v programe), na väčšine vyučovacích hodín nedostali možnosť takéto úlohy riešiť. Slabou stránkou vyučovacieho procesu bola absencia úloh zameraných na hodnotenie a tvorivosť. S výnimkou niektorých vyučovacích hodín (2 MAT, 1 ANJ) žiaci neboli vedení k hodnoteniu vlastných výkonov a výkonov spolužiakov, čo negatívne ovplyvňovalo rozvíjanie ich **kompetencií k celoživotnému učeniu sa** (23,2 %, Graf 10). Väčšina žiakov v procese učenia sa nebola aktívna, na viac ako dvoch tretinách vyučovacích hodín žiaci neboli učiteľmi motivovaní. Iba na pätine vyučovacích hodín (MAT, INF) si rozvíjali schopnosť kriticky myslieť a na tretine vyučovacích hodín, väčšinou s pomocou učiteľa, vedeli identifikovať chybu a opraviť ju (ANJ - výslovnosť, INF - príkazy v programe, MAT - rysovanie kružnice). Žiaci neboli učiteľmi podnecovaní diskutovať, či vyjadrovať svoje názory, čím **občianske kompetencie** dosiahli najnižšiu úroveň rozvíjania sledovaných kompetencií (2,4 %, Graf 11). Ojedinele (2 MAT) žiaci dokázali vyjadriť svoj názor, ale nevedeli ho zdôvodniť. Na málo vyhovujúcej úrovni boli rozvíjané **sociálne kompetencie žiakov** (39,8 %, Graf 12). Dominantný verbálny prejav učiteľov, nedostatok príležitostí na diskusiu, odpisovanie poznámok z prezentácií/z učebnice negatívne ovplyvnili uplatňovanie efektívnej komunikácie medzi žiakmi a učiteľom i medzi žiakmi navzájom. Na vyučovacích hodinách DEJ a vyučovacej hodine ANJ žiaci neakceptovali pokyny učiteľa, neprejavovali záujem o vyučovanie, nedostali priestor reagovať na otázky učiteľa. Na ostatných vyučovacích hodinách žiaci preberali osobnú zodpovednosť za svoje konanie, vzájomne sa akceptovali, čím sa podieľali na vytváraní príjemnej atmosféry v triede. Žiaci pri práci vo dvojiciach/v skupine na vyučovacích hodinách BIO (životné cykly živočíchov) a MAT (finančná gramotnosť) vzájomne kooperovali, dokázali sa prispôbiť nastaveným pravidlám a keď dostali príležitosť (BIO), prezentovali výsledok spoločnej práce.

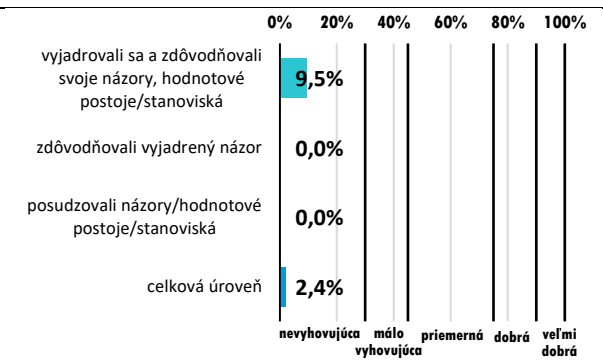
Bádateľské vyučovanie nebolo na vyučovacích hodinách pozorované.

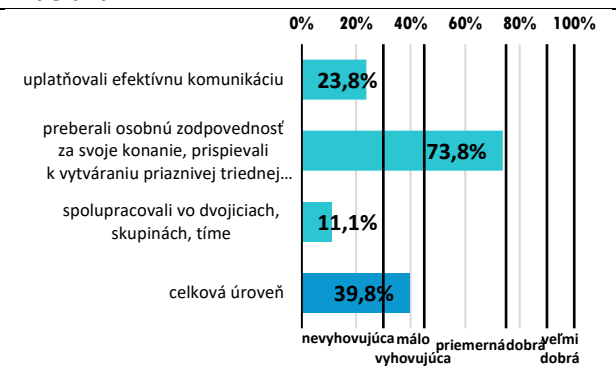
Graf 10 Rozvíjanie kompetencií k celoživotnému učeniu sa žiakov na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

Graf 11 Rozvíjanie občianskych kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

Graf 12 Rozvíjanie sociálnych kompetencií žiakov na sledovaných predmetoch v nižšom strednom vzdelávaní

Vyučovanie učiteľom

Na menej ako polovici pozorovaných vyučovacích hodín učitelia jasne stanovili **ciele vyučovacej hodiny**, menej často boli orientované na zdokonalenie výkonu žiakov a iba ojedinele zabezpečovali jeho priebežné overovanie. Na ostatných vyučovacích hodinách iba oboznámili žiakov s témou vyučovacej hodiny a plánovanou činnosťou. **Učenie sa každého žiaka** učitelia na viac ako polovici vyučovacích hodín zabezpečovali individuálnym prístupom, pomocou žiakom, dovysvetľovaním učiva, precvičovaním učiva. Prekonávať bariéry v učení sa pomáhali žiakom na niektorých vyučovacích hodinách pedagogické asistentky. Osvojenie si nového učiva žiakmi učitelia na troch štvrtinách vyučovacích hodín podporovali účelným používaním materiálnych prostriedkov (pracovné listy, atlasy, mapy, rysovacie pomôcky, interaktívna učebnica). Na vyučovacích hodinách chémie materiálne prostriedky využité neboli, aj keď si to obsah sprístupňovaného učiva vyžadoval. Na menej ako polovici vyučovacích hodín viedli učitelia žiakov k zmysluplnému využitiu IKT (videá životný cyklus živočíchov, pH, program Geogebra, programovanie v programe Galaxy Cord, Scratch). Učitelia nedostatočne využívali metódy a formy práce smerujúce k aktívnemu činnostnému učeniu sa žiakov a k rozvíjaniu ich kritického myslenia. **Efektívne stratégie vyučovania** uplatnili len na menej ako tretine vyučovacích hodín, a to najmä vytváraním príležitostí na aplikovanie vedomostí žiakov v reálnych situáciách. Úlohy na rozvíjanie hodnotenia a tvorivosti učitelia žiakom nezadávali. Na vyučovacích hodinách CHE učitelia používali nesprávnu odbornú terminológiu, nesprávne označenie pH, nesprávny zápis značiek prvkov a vzorcov zlúčenín. Atmosféru istoty

a psychického bezpečia vytvárali učitelia na dvoch tretinách vyučovacích hodín. Na niektorých vyučovacích hodinách (DEJ, CHE, BIO) učitelia nepodporovali sebadôveru žiakov, nevytvárali prostredie, aby mohli byť žiaci samostatní, aktívni alebo mohli zažiť úspech. Slabou stránkou vyučovacieho procesu bolo neuplatňovanie **formatívneho hodnotenia**, čo malo negatívny dopad na efektívne učenie sa žiakov.

Tabuľka 2 Hodnotenie úrovni sledovaných vyučovacích predmetov podľa vzdelávacích oblastí v nižšom strednom vzdelávaní

Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	Úroveň
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	nevyhovujúca úroveň
	anglický jazyk	nevyhovujúca úroveň
Matematika a práca s informáciami	matematika	málo vyhovujúca úroveň
	informatika	málo vyhovujúca úroveň
Človek a príroda	biológia	nevyhovujúca úroveň
	chémia	nevyhovujúca úroveň
Človek a spoločnosť	dejepis	nevyhovujúca úroveň

Oblasti vyžadujúce zlepšenie

- rozvíjanie komunikačných spôsobilostí žiakov a uplatňovanie efektívnej komunikácie medzi žiakmi a učiteľmi a žiakmi navzájom,
- rozvíjanie kompetencií žiakov prostredníctvom zadávania úloh zameraných na aplikáciu vedomostí, analýzu, syntézu, hodnotenie, podporu tvorivosti, rozvíjanie kritického myslenia,
- vytváranie príležitostí na tímovú prácu, vyjadrovanie a argumentáciu vlastných názorov, na hodnotenie vlastných výkonov a výkonov spolužiakov,
- podporovanie efektívneho učenia sa žiakov prostredníctvom motivácie, poskytovaním konštruktívnej spätnej väzby a používaním metód a foriem práce smerujúcich k aktívnemu činnostnému učeniu sa žiakov.

Učenie sa žiakov v nižšom strednom vzdelávaní bolo na nevyhovujúcej úrovni.

RIADENIE ŠKOLY

Školský vzdelávací program (ŠkVP) bol vypracovaný v súlade s ustanoveniami školského zákona a štátnym vzdelávacím programom (ŠVP). Výchova a vzdelávanie vo vyučovacom predmete biológia sa v 8. a v 9. ročníku neuskutočňovali podľa ŠkVP. Vzdelávacie štandardy 9. ročníka naplnila učiteľka v 8. ročníku a vzdelávacie štandardy 8. ročníka v 9. ročníku. Ďalším nedostatkom bolo, že žiakom 9. ročníka bol v predmete biológia sprístupňovaný rovnaký vzdelávací obsah ako v 8. ročníku, čím škola nezabezpečila osvojenie si obsahu učiva 9. ročníka žiakmi. Stanovené ciele nadväzovali na ciele uvedené v koncepcii rozvoja školy a boli zamerané na rozvíjanie kľúčových kompetencií žiakov v oblasti čitateľskej, počítačovej a finančnej gramotnosti, sociálneho a environmentálneho cítenia, na rozvíjanie tvorivého a kritického myslenia žiakov, podporu tímovej spolupráce, sebahodnotenia žiakov, využívanie inovatívnych metód a foriem práce na vyučovacích hodinách. Ciele výchovy a vzdelávania vzhľadom na nízku

odbornosť vyučovania nezodpovedali reálnym podmienkam a koncepčným zámerom rozvoja školy.

ŠkVP obsahoval **učebný plán** pre primárne vzdelávanie a pre nižšie stredné vzdelávanie, ktorých súčasťou boli vlastné poznámky a učebný plán pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia pre primárne vzdelávanie, v ktorom vlastné poznámky absentovali. Učebné plány akceptovali rámcové učebné plány ŠVP v počte vyučovacích hodín a zaradení vyučovacích predmetov do vzdelávacích oblastí. Žiaci s MP sa v predmetoch SJL, MAT, vlastiveda (VLA), vecné učenie (VEC), pracovné vyučovanie (PVC) vzdelávali v súlade s učebným plánom pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia pre primárne vzdelávanie. V ostatných predmetoch sa vzdelávali podľa učebného plánu pre primárne vzdelávanie/nižšie stredné vzdelávanie.

Disponibilné hodiny boli využité na zvýšenie časovej dotácie niektorých vyučovacích predmetov³. Vzdelávaciu oblasť *Zdravie a pohyb* škola disponibilnými hodinami neposilnila.

Škola mala v ŠkVP rozpracovanú stručnú charakteristiku, ciele uplatňovania a spôsoby realizácie **prierezových tém** pre primárne vzdelávanie a nižšie stredné vzdelávanie. Deklarovala realizáciu prierezových tém ako súčasť vzdelávacieho obsahu vyučovacích predmetov, ako aj formou projektov, exkurzií, kurzov, didaktických hier, besied.

Učebné osnovy (UO) vyučovacích predmetov primárneho vzdelávania a nižšieho stredného vzdelávania boli vypracované v rozsahu vzdelávacích štandardov stanovených príslušným ŠVP. Škola v ŠkVP deklarovala zabezpečenie vhodných podmienok výchovy a vzdelávania žiakov so ZZ, SZP a MRK v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania. ŠkVP obsahoval osobitosti, špecifikácie výchovy a vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Žiaci so ZZ boli vzdelávaní formou inklúzie spolu s intaktnými žiakmi prostredníctvom IVP. Na prekonávanie bariér v ich výchove a vzdelávaní prijala škola opatrenia týkajúce sa úpravy obsahu, metód, foriem a prístupov (špeciálne kompenzačné pomôcky, individuálna práca, úprava hodnotenia, spolupráca so zariadením poradenstva a prevencie) zodpovedajúcich ich individuálnym potrebám.

ŠkVP pre školský rok 2023/2024 bol riaditeľkou školy vydaný po prerokovaní v pedagogickej rade. V rade školy bol prerokovaný až po jeho vydaní. ŠkVP bol zverejnený na webovom sídle školy a v riaditeľni školy.

Škola mala vypracovaný súbor dokumentov súvisiaci s edukačným procesom, organizáciou a riadením školy. Vnútorne predpisy a zásadné dokumenty školy, okrem rozvrhu hodín, boli prerokované v pedagogickej rade. **Pedagogickú dokumentáciu** škola viedla na formulároch podľa vzorov schválených Ministerstvom školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky (MŠVVaM SR) v listinnej podobe.

Riaditeľka školy vydala **Plán profesijného rozvoja na obdobie rokov 2020-2024** po prerokovaní so zriaďovateľom a zástupcom zamestnancov. Plán vychádzal zo stanovených cieľov v ŠkVP a zameriaval sa na rozvoj kľúčových kompetencií žiakov s dôrazom na kritické myslenie a sociálne kompetencie. V rozhovore riaditeľka školy uviedla, že podporuje vzdelávanie zamestnancov školy, vrátane doplňujúceho pedagogického štúdia a rozširujúceho štúdia vyučovacích predmetov, ktoré sú v škole neodborne vyučované. Všetci pedagogickí zamestnanci v aktuálnom školskom roku absolvovali aktualizáciu vzdelávania⁴ a preventívny

³ SJL - 1., 2., 3., 6., 9. ročník; MAT - 1., 2., 3., 4., 5., 6., 8. ročník; ANJ – 5., 6., 9. ročník; dejepis – 5. ročník; geografia (GEO) – 9. ročník, technika (THD) – 8., 9. ročník;

⁴ Podpora pedagogických a odborných zamestnancov pri realizácii inklúzie prostredníctvom eliminácie stresu a záťažových situácií;

program⁵. Za ostatné dva roky pedagogickí zamestnanci individuálne absolvovali 5 ďalších vzdelávaní zameraných na rôzne oblasti⁶. Podľa vyjadrenia riaditeľky školy bola dôvodom nízkeho počtu absolvovaných vzdelávaní vysoká fluktuácia zamestnancov školy. Inšpekčné zistenia z hospitačnej činnosti preukázali, že absolvované vzdelávania sa neprejavili vo výchovno-vzdelávacom procese. Podporné stimuly pre učenie sa každého žiaka boli zo strany učiteľov poskytnuté len na polovici sledovaných vyučovacích hodín. Kritické myslenie si žiaci rozvíjali iba na 17 % vyučovacích hodín a v rovnakej miere preukázali aj svoje zručnosti pri práci s textom. K uvedenému sa riaditeľka školy vyjadrila, že aktualizčné vzdelávanie učiteľia absolvovali len minulý mesiac a nadobudnuté poznatky ešte nezaviedli do praxe.

Riaditeľka školy a zástupkyňa riaditeľky školy v súlade s vypracovaným plánom vlastného manažérskeho a pedagogického rozvoja absolvovali rozširujúce moduly funkčného vzdelávania⁷, inovačné vzdelávanie⁸ a preventívny individuálny program.⁹

Výkon štátnej správy v prvom stupni bol realizovaný v súlade s právnymi predpismi. Riaditeľka školy povolila žiakovi 4. ročníka vykonať komisionálnu skúšku¹⁰ za prvý polrok aktuálneho školského roka. Žiak sa zo zdravotných dôvodov komisionálnej skúšky nezúčastnil. Hodnotenie žiaka za prvý polrok škola neuskutočnila.

Metodické orgány na škole neboli zriadené. Riaditeľka školy v rozhovore uviedla, že poradným orgánom v oblasti pedagogicko-didaktických a organizačných otázok bola pedagogická rada, čo dokladovali aj zápisnice zo zasadnutí pedagogickej rady.

Vedúci pedagogickí zamestnanci pri **kontrolnej činnosti** postupovali podľa vypracovaného ročného „Plánu vnútroškolskej kontroly“, ktorý obsahoval ciele, metódy, formy, spôsoby kontroly a časový harmonogram. Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia žiakov bol rozpracovaný v ŠKVP, v učebných osnovách jednotlivých vyučovacích predmetov a bol v súlade s metodickým pokynom na hodnotenie žiakov základných škôl. Kritériá hodnotenia výkonov žiakov boli prerokované v pedagogickej rade, žiaci boli s nimi preukázateľne oboznámení na úvodných triednických hodinách a zákonní zástupcovia na rodičovskom združení. V prípade mimoriadneho zhoršenia prospechu a správania žiakov škola bezodkladne kontaktovala zákonných zástupcov žiakov a spoločne s výchovnou poradkyňou, triednym učiteľom prijímali adekvátne opatrenia na zlepšenie výchovno-vzdelávacích výsledkov žiaka (doučovanie, návrh na vyšetrovanie v poradenských zariadeniach). Potvrdil to aj obsah záznamov výchovnej poradkyne a triednych učiteľov. Plánovanú hospitačnú činnosť vedúci pedagogickí zamestnanci v aktuálnom školskom roku vykonávali, v prípade zistených nedostatkov prijímali opatrenia na ich odstránenie, avšak následnú kontrolu plnenia prijatých opatrení nerealizovali. Riaditeľka školy v rozhovore uviedla, že výsledky zistení z hospitačnej činnosti boli analyzované individuálne s jednotlivými vyučujúcimi, neboli prezentované, zovšeobecňované na zasadnutí pedagogickej rady.

Škola dodržiavala nastavený vnútorňý systém kontroly a hodnotenia pedagogických zamestnancov školy. S kritériami a postupmi hodnotenia boli učiteľia preukázateľne oboznámení na pedagogickej rade. Obsah predloženej písomnej dokumentácie preukázal,

⁵ Konflikt v školskom prostredí;

⁶ Riešenie problematiky špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb u mladších a starších žiakov, Sociálne znevýhodnené dieťa, Kritické myslenie, Bádateľské vyučovanie, Čítanie s porozumením;

⁷ Vedenie ľudí v škole alebo školskom zariadení, Sebariadenie a manažérska etika, Projektový manažment;

⁸ Účasť zamestnancov na riadení školy alebo školského zariadenia;

⁹ Konflikt v školskom prostredí a osobnosť pedagóga;

¹⁰ z predmetov SJL, MAT, ANJ, INF, prírodoveda (PDA)

že ročné hodnotenie pedagogických zamestnancov nevykonávala priama nadriadená, ale riaditeľka školy.

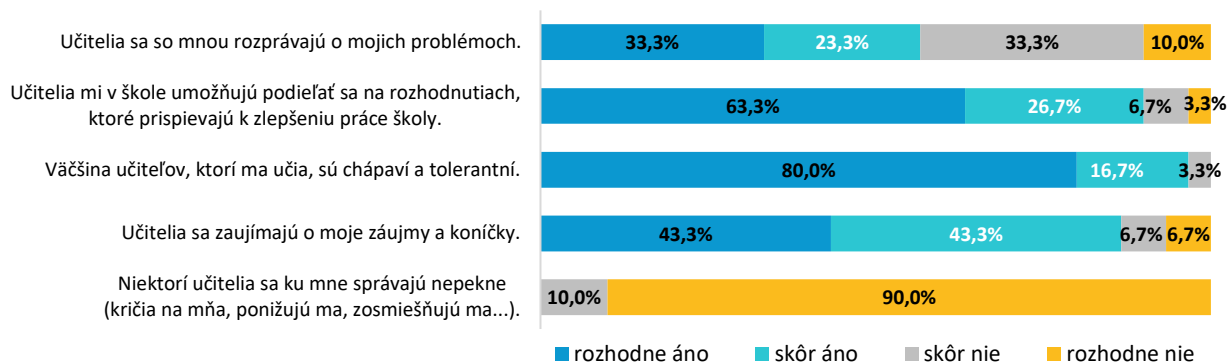
Riaditeľka školy vnímala sebahodnotenie ako užitočný nástroj zvyšovania kvality výchovy a vzdelávania v škole, nepovažovala **autoevalváciu** školy za ďalšiu zbytočnú záťaž, ale systematické sebahodnotiace procesy škola neuskutočňovala.

Na posúdenie **vzájomných vzťahov medzi učiteľmi a žiakmi** zadala ŠŠI 30 žiakom 5., 6., 8. a 9. ročníka anonymný dotazník. Z analýzy jeho výsledkov vyplynulo, že vzájomné vzťahy medzi učiteľmi a žiakmi a žiakmi navzájom podporovali priaznivú atmosféru, wellbeing žiakov a pedagógov. Takmer všetci žiaci sa stotožnili s názorom, že pociťujú spolupatričnosť k vlastnej škole a majú pozitívne sociálne vzťahy v triedach. Do školy chodia radi, so spolužiakmi v triedach si rozumejú, vzájomne si pomáhajú a spoločne trávajú čas aj mimo vyučovania. Viac ako 86 % opýtaných žiakov zastávalo názor, že sú učiteľmi motivovaní k učeniu sa a v oblasti zvládania problémov a stresu pociťujú sebadôveru. Vyučovanie ich baví a poznatky, ktoré získavajú v škole, považujú za dôležité. Na vyučovaní nepociťujú stres a obavu zo zlého hodnotenia a sociálne vzťahy s učiteľmi hodnotia ako pozitívne. Žiaci (96,7 %, Graf 13) považujú učiteľov za chápaných a tolerantných. Možnosť podieľať sa na rozhodnutiach, ktoré prispievajú k zlepšeniu práce školy označilo 90 % opýtaných. Väčšina žiakov (86,6 %) sa s učiteľmi rozpráva o svojich koníčkoch, avšak len polovica žiakov uviedla, že sa učiteľia s nimi rozprávajú aj o ich problémoch. Takmer všetci žiaci v dotazníku uviedli, že učiteľia k nim pristupujú podľa ich možností a vyučovanie je pre nich zväčša zaujímavé. Súhlasili s názorom, že učiteľia ich učia ako si majú plánovať samostatné učenie tak, aby dosahovali lepšie vzdelávacie výsledky a zároveň im je jasné, čo majú urobiť preto, aby sa zlepšili. Podľa vyjadrení žiakov učiteľia im takmer na každej vyučovacej hodine vytvárajú priestor na diskusiu a tiež na zhodnotenie ich práce. Tvrdenia žiakov neboli v súlade so zisteniami ŠŠI z pozorovaných vyučovacích hodín. Motivácia žiakov bola pozorovaná len na tretine vyučovacích hodín a efektívne stratégie vyučovania učiteľia uplatnili len na menej ako tretine pozorovaných vyučovacích hodín. Žiaci svoje postoje a názory mali možnosť vyjadriť iba na 17 % sledovaných vyučovacích hodín. Na hospitovaných vyučovacích hodinách bola pozorovaná nízka miera rozvíjania sebahodnotiacich zručností žiakov (1,8 %) a len na 12 % vyučovacích hodín učiteľia uplatnili formatívne hodnotenie žiakov.

Riaditeľka školy v rozhovore uviedla, že vzájomné vzťahy s rodičmi sa v posledných rokoch zlepšili a v súčasnej dobe ich posúdila ako korektné. V rozhovore ďalej uviedla, že zákonní zástupcovia ju rešpektujú, komunikácia s nimi je niekedy náročná, ale vzhľadom k tomu, že patria k marginalizovanej rómskej komunite ju považuje za primeranú. Zákonným zástupcom žiakov škola vytvárala príležitosti na ich zapájanie sa do života školy prostredníctvom organizovania rôznych mimoškolských aktivít, kultúrnych a športových podujatí¹¹. Polovica učiteľov menej úspešných žiakov v dotazníku uviedla, že takéto stretnutia neiniciujú a v rámci spolupráce s rodičmi žiakov nevytvárajú podmienky na spoluprácu, či zapojenie sa do vyučovacieho procesu. Zároveň uviedli, že komunikácia s rodičmi je značne limitovaná ich nezáujmom. O pripravovaných a uskutočnených aktivitách školy bola verejnosť aj rodičia žiakov informovaní prostredníctvom webovej stránky školy.

¹¹ Deň matiek, Deň detí, Mesiac úcty k starším, športový deň;

Graf 13 Vzťahy medzi žiakmi a učiteľmi z pohľadu žiakov

Z analýzy anonymného dotazníka týkajúceho sa **bezpečnosti školského prostredia**, ktorý ŠŠI zadala 30 žiakom nižšieho stredného vzdelávania vyplynulo, že škola nebola bezpečným prostredím, ktoré by rešpektovalo individualitu každého žiaka. I napriek tomu, že žiaci sa v škole cítili bezpečne, do školy chodili radi, učiteľov považovali za spravodlivých, často sa s nimi rozprávali o pravidlách správania sa, až 33,3 % žiakov uviedlo, že ich spolužiaci na vyučovacích hodinách vyrušujú a nerešpektujú pokyny učiteľov. Zároveň 43,3 % žiakov sa cez prestávky stretáva s bitkami, či hádkami spolužiakov a 20 % žiakov si myslí, že učítelia dôsledne a spravodlivo neriešia nevhodné správanie sa žiakov. Takmer polovica žiakov vníma, že neskoré príchody na vyučovanie sú v škole tolerované. Z dotazníkových odpovedí bolo zistené, že takmer polovica žiakov sa v škole stretla so šikanovaním, 30 % žiakov zažilo šikanovanie a 13,3 % žiakov bolo svedkom šikanovania. Najčastejšie boli žiaci šikanovaní v priestoroch školy pred a po vyučovaní. Svedkom šikanovania sa stávali na chodbách školy, v triede (počas vyučovania, prestávok). O tom, že boli šikanovaní sa žiaci zväčša nikomu nezdôverili, len 6,7 % žiakov o tom povedalo rodičom a iba 3,3 % žiakov sa o uvedenej skutočnosti zdôverilo triednemu učiteľovi. Viac ako polovica žiakov, ktorá bola svedkom šikanovania, svojmu spolužiakovi pomohla. Takmer všetci žiaci potvrdili, že vedia, ako sa v prípade výskytu šikanovania majú správať.

V riadenom rozhovore riaditeľka školy a výchovná poradkyňa uviedli, že v aktuálnom a ani v minulom školskom roku nezaznamenali výskyt šikanovania v škole. Ich vyjadrenie potvrdil aj dotazníkový prieskum, ktorý realizovala koordinátorka vo výchove a vzdelávaní. Riaditeľka školy ďalej uviedla, že monitoring správania sa žiakov škola realizovala pozorovaním na vyučovacích hodinách, cez prestávky a počas mimoškolskej činnosti. Ďalej uviedla, že problémové správanie žiakov sa prejavuje najmä po prázdninách, výmeny názorov medzi žiakmi z marginalizovanej rómskej komunity sú bežné, ale nevykazujú prvky opakovaného ubližovania, ponížovania, urážania a ani zosmiešňovania žiakov.

V minulom aj v aktuálnom školskom roku 2023/2024 škola evidovala v primárnom aj v nižšom strednom vzdelávaní **menej úspešných žiakov**. Podľa vyjadrení vedenia školy je v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi v aktuálnom školskom roku počet žiakov ohrozených školským neúspechom nižší. Riaditeľka školy v rozhovore uviedla, že zníženie počtu takýchto žiakov škola dosiahla dôsledným monitorovaním školskej dochádzky žiakov, diagnostikou špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb žiakov a poskytovaním individuálneho prístupu žiakom. Systém včasného varovania v prospech žiakov ohrozených predčasným vypadnutím zo školského systému škola písomne vypracovaný nemala. Riaditeľka školy ďalej v rozhovore uviedla, že podporou práce s menej úspešnými žiakmi, analýzou dosiahnutých vzdelávacích výsledkov, ako aj posudzovaním efektivity nastavených podporných opatrení uvedenej skupine žiakov

sa pedagogickí zamestnanci pravidelne zaoberali na zasadnutiach pedagogickej rady, čo predložená dokumentácia školy dokladovala. Najčastejšie vzdelávacie problémy mali žiaci vo vyučovacích predmetoch ANJ, MAT a SJL, a to v primárnom aj v nižšom strednom vzdelávaní. Príčiny neprospievania žiakov boli podľa vyjadrenia zástupkyne riaditeľky školy podmienené nedostatočnými komunikačnými spôsobilosťami žiakov, nepravidelnou dochádzkou niektorých žiakov do školy, nesprávnym postojom žiakov k učeniu sa a špecifickými výchovno-vzdelávacími potrebami žiakov. Na vzdelávací neúspech žiakov má podľa vedenia školy výrazný vplyv aj prostredie, v ktorom žiaci vyrastajú (nevyhovujúce materiálne podmienky, narušená štruktúra rodiny, sociálne vylúčenie). Nedostatkom bol aj nízky záujem rodičov o dosahované vzdelávacie výsledky svojich detí. Ako jednu z príčin neprospievania žiakov uviedla riaditeľka školy tiež prechod žiakov z materskej školy do ZŠ a z primárneho stupňa vzdelávania na nižšie stredné vzdelávanie. ŠŠI, s cieľom zistenia príčin školského neúspechu žiakov, zadala 4 menej úspešným žiakom (2 žiakom primárneho vzdelávania a 2 žiakom nižšieho stredného vzdelávania) a 5 pedagogickým zamestnancom anonymný dotazník. Z analýzy jeho obsahu vyplynulo, že vedenie školy pedagogickým zamestnancom pri práci s menej úspešnými žiakmi vytváralo podmienky na vzájomnú spoluprácu s odbornými zamestnancami centra poradenstva a prevencie (CPP) a zdieľanie dobrej praxe na zasadnutiach pedagogickej rady, čo dokladoval aj obsah predloženej dokumentácie školy. Väčšina učiteľov sa stotožnila s názorom, že vedenie školy je otvorené konzultáciám a iniciatívam na pomoc menej úspešným žiakom, pri práci s menej úspešnými žiakmi im vytvára priestor na spoluprácu s pedagogickým asistentom, podporuje ich vo vzdelávaní sa v danej problematike. Pomoc pedagogických asistentov na vyučovacích hodinách, v ktorých žiaci vykazovali vzdelávací neúspech (ANJ, MAT a SJL), potvrdila polovica opýtaných žiakov. Na uvedených vyučovacích predmetoch bola prítomnosť pedagogického asistenta pozorovaná na 2 vyučovacích hodinách, a to na 1 vyučovacej hodine MAT v primárnom vzdelávaní a na 1 vyučovacej hodine ANJ v nižšom strednom vzdelávaní. Ako jednu z foriem podpory menej úspešných žiakov využívali učitelia vytváranie podmienok pre rovesnícke učenia sa, diferencovanie učiva podľa individuálnych potrieb žiakov a motivačné formatívne hodnotenie. Polovica pedagogických zamestnancov ako formu podpory uvedenej skupine žiakov uviedla popoludňajšie doučovania. Tvrdenia učiteľov neboli v súlade s názormi žiakov a so zisteniami ŠŠI z pozorovaných vyučovacích hodín. Podporu rovesníckeho učenia sa a diferenciacie úloh potvrdilo v zadanom dotazníku iba 25 % opýtaných žiakov, individuálne doučovanie v poobedňajších hodinách nepotvrdil ani jeden žiak. Zistenia pozorovaných vyučovacích hodín preukázali poskytovanie možnosti žiakom z výberu činností vzhľadom na ich individuálne schopnosti len na štvrtine vyučovacích hodín. I napriek tomu, že v otázke uplatňovania formatívneho hodnotenia na vyučovacích hodinách bola medzi žiakmi a učiteľmi zaznamenaná zhoda odpovedí, uplatnenie formatívneho hodnotenia žiakov bolo na vyučovacích hodinách pozorované iba ojedinele (12,2 % vyučovacích hodín). S vyjadrením pedagogických zamestnancov, ktorí v dotazníku uviedli, že pripravujú pracovné listy podľa individuálnych potrieb žiakov nesúhlasilo až 75 % opýtaných žiakov. Tri štvrtiny opýtaných učiteľov v dotazníku uviedli, že pri zlyhávaní žiaka vo vzdelávaní bezodkladne kontaktujú zákonných zástupcov. Polovica učiteľov ďalej uviedla, že s rodičmi žiakov sa pravidelne stretávajú aj na rôznych besiedkach a mimoškolských aktivitách. Uvedené tvrdenia pedagogických zamestnancov boli v rozpore s odpoveďami žiakov. Tri štvrtiny opýtaných žiakov v dotazníku uviedlo, že učitelia rodičov o ich dosiahnutých vzdelávacích pokrokoch neinformujú, vzájomnú komunikáciu medzi učiteľmi a rodičmi vnímajú iba v prípade, ak im hrozí nedostatočný prospech. Z rozhovorov s pedagogickými zamestnancami vyplynulo, že stretnutia s rodičmi žiakov iniciuje polovica z nich, s rodičmi sa stretávajú, ale zo stretnutí si nerobia písomné záznamy.

Riaditeľka školy v rozhovore uviedla, že všetci učitelia v aktuálnom školskom roku absolvovali aktualizčné vzdelávanie v danej oblasti¹², avšak nie všetkých pedagogických zamestnancov považuje za dostatočne pripravených a spôsobilých na vzdelávanie uvedenej skupiny žiakov. Podľa vyjadrenia vedenia školy je nadväzovanie kontaktov s komunitami vzhľadom na vzdelávanie žiakov z marginalizovanej rómskej komunity problémové. Škola úzko spolupracuje so zriaďovateľom, odbornými zamestnancami poradenských zariadení a pracovníkmi Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR) v Liptovskom Mikuláši. Riaditeľka školy preukázala, že škola s cieľom realizovania preventívnych aktivít v škole so zameraním na bezpečnosť niekoľkokrát oslovila policajný zbor v Liptovskom Mikuláši, ktorý na dopyt školy reagoval negatívnou odpoveďou.

V riadenom rozhovore riaditeľka školy uviedla, že škola ponúkla žiakom možnosť navštevovať v popoludňajších hodinách 5 záujmových útvarov športového, umeleckého a jazykového zamerania, čo žiaci aj využívali.

V aktuálnom, a ani v minulom školskom roku sa žiaci nezúčastnili žiadnych vedomostných a športových súťaží.

Od aktuálneho školského roka výchovné poradenstvo a prevenciu v škole zabezpečovala **výchovná poradkyňa, ktorá bola zároveň kariérovou poradkyňou a koordinátorkou vo výchove a vzdelávaní**. Špecializačné vzdelávanie zamerané na výchovné poradenstvo a kariérové poradenstvo neabsolvovala. Pre svoju činnosť mala vyčlenenú miestnosť s počítačom a prístupom na internet. Na webovom sídle školy a na chodbe školy mala zverejnené konzultačné hodiny a kontakt. Z dotazníka zadaného ŠŠI žiakom 8. a 9. ročníka vyplynulo, že väčšina žiakov výchovnú poradkyňu poznala, zaujímala sa o ich problémy a vedeli, že sa môžu na ňu v prípade potreby obrátiť. Výchovná poradkyňa svoju činnosť vykonávala podľa *Plánu výchovného poradcu v školskom roku 2023/2024*. Spolupracovala s triednymi učiteľmi a vyučujúcimi pri riešení výchovných a vzdelávacích problémov žiakov, najmä v oblasti nevhodného správania sa žiakov na vyučovacích hodinách a cez prestávky, vulgárneho vyjadrovania, používania mobilných telefónov počas vyučovania, čo dokladovali zápisnice z pohovorov so žiakmi, zápisnice z pohovorov so zákonnými zástupcami žiakov a denník výchovnej poradkyne. Uvedené nekorešpondovalo s vyjadreniami žiakov v dotazníku, kde iba 1 žiak uviedol, že sa zúčastnil stretnutia s výchovnou poradkyňou a tri štvrtiny žiakov uviedli, že sa s ňou nepotrebovali kontaktovať. Podľa vyjadrenia výchovnej poradkyne v spolupráci s učiteľmi realizovala aktivity s triednymi kolektívami zameranými na správanie, vzťahy v triede, závislosti, ľudské práva, čo žiaci v dotazníku potvrdili. Na zasadnutí pedagogickej rady pravidelne informovala o svojej činnosti, o výchovno-vzdelávacích potrebách a problémoch žiakov a v tejto oblasti poskytovala učiteľom metodickú pomoc. Za účelom eliminácie absencie žiakov spolupracovala s ÚPSVaR v Liptovskom Mikuláši a nadviazala spoluprácu s detskou lekárkou žiakov. Výchovná poradkyňa v rozhovore uviedla, že v záujme vytvárania pozitívnych vzťahov so žiakmi a ich zákonnými zástupcami navštívila rodiny žiakov v rómskej osade.

V oblasti **kariérového poradenstva** výchovná poradkyňa pracovala podľa plánu práce na aktuálny školský rok. Z analýzy dotazníka zadaného žiakom 8. a 9. ročníka vyplynulo, že kariérovú poradkyňu poznali všetci žiaci, považovali za dôležité mať takéhoto učiteľa v škole a rovnako výber strednej školy považovali za dôležitý krok v ich živote. Informácie žiakom

¹² Podpora pedagogických a odborných zamestnancov pri realizácii inklúzie prostredníctvom eliminácie stresu a záťažových situácií;

a ich zákonným zástupcom o možnostiach štúdia na strednej škole a uplatnenia sa na trhu práce poskytovala prostredníctvom konzultácií so žiakmi, nástenky na chodbe školy a osobných stretnutí so zákonnými zástupcami, čo dokladovali záznamy zo stretnutí a vyjadrenia väčšiny žiakov v dotazníku. Sprostredkovávala žiakom stretnutia so zástupcami stredných škôl¹³. V záujme usmernenia kariérového vývoja umožnila žiakom prostredníctvom aktivít¹⁴ zhodnotiť vlastné predpoklady na ďalšie štúdium a prípravu na povolanie. Uvedené v dotazníku potvrdili takmer všetci žiaci. Diagnostika žiakov odbornými zamestnancami CPP realizovaná nebola. Proces poradenstva pri výbere strednej školy a umiestňovania žiakov na stredné školy realizovala v spolupráci s triednymi učiteľmi, so žiakmi, zákonnými zástupcami, zamestnávateľmi¹⁵ a CPP v Liptovskom Mikuláši.

Výchovná poradkyňa v škole pôsobila aj vo funkcii **koordinátora vo výchove a vzdelávaní**. Podľa vypracovaného plánu práce koordinovala primárnu prevenciu drogových závislostí a ďalších sociálno-patologických javov. V spolupráci s vyučujúcimi a odbornými zamestnancami regionálneho úradu verejného zdravotníctva (RÚVZ) zabezpečovala preventívne aktivity¹⁶ formou nástenky, rozhovorov so žiakmi, besied, prednášok. O niektorých aktivitách informovala zákonných zástupcov a ostatnú verejnosť prostredníctvom webovej stránky školy. V prvom polroku aktuálneho školského roka monitorovala adaptačný proces žiakov 1. ročníka a formou dotazníkov výskyt šikanovania v škole a požívanie zakázaných látok. Na základe spracovaných a analyzovaných výsledkov požiadala CPP a RÚVZ v Liptovskom Mikuláši o realizáciu aktivít¹⁷, čo dokladovala mailová komunikácia. CPP elektronicky potvrdilo plánovaný termín (16. 05. 2024) realizácie aktivity Prevencia závislostí. Zároveň v spolupráci riaditeľkou školy predĺžili adaptačný proces žiakov 1. ročníka, posilnili dozory na chodbách, na hodinách etickej výchovy zrealizovali aktivity zamerané na posilnenie vzťahov medzi žiakmi. Obsah zápisníc zo zasadnutia pedagogickej rady dokladoval informovanie pedagogických zamestnancov školy o aktivitách z oblasti prevencie.

V škole, podľa vyjadrenia riaditeľky školy, z finančných a personálnych dôvodov nepôsobil školský špeciálny pedagóg. Riaditeľka školy, zástupkyňa riaditeľky školy a výchovná poradkyňa mali ukončené vzdelanie zamerané na špeciálnu pedagogiku. Úlohy v oblasti inkluzívneho vzdelávania žiakov so ZZ boli delegované na členov školského podporného tímu, najmä na výchovnú poradkyňu. Podieľala sa na tvorbe a aktualizácii dokumentácie inkluzívne vzdelávaných žiakov. Konzultovala s triednymi učiteľmi vypracovanie IVP, ktoré obsahovali všetky náležitosti. Učiteľom poskytovala metodickú pomoc pri vzdelávaní žiakov so ZZ, ale ako v rozhovore uviedla, nie všetci jej odporúčania akceptovali. Škola disponovala dostatočným množstvom špeciálnych didaktických, učebných a kompenzačných pomôcok a učebníc pre žiakov so ZZ.

Pedagogické asistentky sa podľa stanoveného rozvrhu zúčastňovali na vyučovacích hodinách v triedach, v ktorých sa vzdelávali žiaci so ZZ, prednostne na vyučovacích predmetoch, v ktorých sa spájali žiaci dvoch tried.

¹³ Burza povolání; prezentácia strednej školy v ZŠ;

¹⁴ Vrecia plné činností; Kto alebo čo vás môže ovplyvniť pri výbere vášho budúceho povolania?;

¹⁵ LIDL, Tatry Mountains Resorts, COOP Jednota;

¹⁶ prevencia drogových závislostí, prevencia obezity a zdravý životný štýl, šikanovanie a kyberšikanovanie, duševné a fyzické zdravie, Cigarety a alkohol – Viem povedať nie, Drogy – ničia mňa, moje telo, moju rodinu, Bezpečný internet, Deň bez mobilu, HIV/AIDS nástrahy globalizácie a nechráneného sexuálneho styku, Červené stužky, Biela stužka, Ako sa nepoznáme, Deň srdca, Svetový deň tolerancie, Deň pozdravov...;

¹⁷ Prevencia závislostí, Životný štýl školáka, Duševné zdravie, AIDS – prevencia;

V škole bol zriadený **školský podporný tím**, ktorého členmi boli riaditeľka školy, zástupkyňa riaditeľky školy, výchovná poradkyňa a pedagogická asistentka, koordinátorom bola zástupkyňa riaditeľky školy. Mal vypracovaný plán práce, ktorého cieľom bola práca so žiakmi so ZZ a ich zákonnými zástupcami, učiteľmi, koordinácia poradenskej činnosti, preventívnych aktivít a riešenie aktuálnych výchovno-vzdelávacích problémov žiakov. Obsah zápisníc dokladoval identifikáciu rizík vo výchovno-vzdelávacom procese¹⁸, návrhy konkrétnych opatrení¹⁹, konzultácie určené učiteľom za účelom nastavenia podmienok a priebehu vzdelávania žiakov s IVP. Školský podporný tím spolupracoval s CPP v Liptovskom Mikuláši, ÚPSVaR v Liptovskom Mikuláši a detskou lekárkou. Podľa vyjadrenia riaditeľky školy školský podporný tím spolupracoval s vedením školy pri edukácii žiakov a plánovaní aktivít, činností v oblasti prevencie sociálno-patologických javov.

Riadenie školy bolo na priemernej úrovni.

PODMIENKY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Riaditeľka školy a zástupkyňa riaditeľky školy spĺňali **kvalifikačné predpoklady** na výkon pracovnej činnosti pedagogického zamestnanca a požiadavky na výkon činnosti vedúceho pedagogického zamestnanca. Výchovno-vzdelávací proces bol zabezpečený pedagogickými zamestnancami spĺňajúcimi kvalifikačné predpoklady na výkon pracovnej činnosti pedagogického zamestnanca v príslušnej kategórii a podkategórii. Celková odbornosť vyučovania bola 61,8 %. V primárnom vzdelávaní bola odbornosť vyučovania 92,7 %, neodborne boli vyučované vyučovacie predmety výtvarná výchova (VYV, 3) a telesná a športová výchova (TSV, 4). V nižšom strednom vzdelávaní bola odbornosť vyučovania 36,2 %, neodborne boli vyučované vyučovacie predmety SJL (5), ANJ (15), MAT (20), fyzika (FYZ,2), CHE (3), BIO (5), GEO (6), THD (8), hudobná výchova (HUV, 2), VYV (4) a TSV (4).

Interiérové aj exteriérové podmienky školy vytvárali predpoklad na realizáciu cieľov ŠKVP. Výchovno-vzdelávací proces školy prebiehal v 8 kmeňových triedach. Škola disponovala školskou dielňou, cvičnou kuchynkou a žiackou knižnicou s dostatočným knižničným fondom. Na vyučovanie vyučovacích predmetov FYZ/CHE a INF mala škola zriadené odborné učebne, ktoré boli vybavené potrebným materiálnym zabezpečením. Multimediálnu učebňu škola zriadenú nemala. Na výučbu TSV škola využívala telocvičňu a vonkajší areál školy s multifunkčným ihriskom, trávnatým futbalovým ihriskom s bežeckou dráhou a doskočiskom. Na odkladanie obuvi a šatstva mali žiaci k dispozícii uzamykateľné skrinky na chodbách školy. Na intervenciu žiakov so ZZ využívala škola samostatnú miestnosť. Priestory školy sa vo vyučovacom čase využívali podľa platných rozvrhov hodín a vypracovaných prevádzkových poriadkov. V čase mimo vyučovania sa v škole realizovala krúžková činnosť žiakov. Činnosť ŠKD prebiehala v učebni primárneho vzdelávania a v priestoroch školského dvora s detským ihriskom. Škola zabezpečovala stravovanie žiakov a zamestnancov školy v školskej jedálni. Bezbariérové prostredie škola vytvorené nemala.

Materiálno-technické vybavenie školy bolo postačujúce. Škola disponovala potrebným počtom učebníc a učebných textov schválených MŠVVaM SR. Škola bola vybavená dostatočným množstvom učebných pomôcok pre vyučovanie jednotlivých vyučovacích predmetov, ktoré na väčšine vyučovacích hodín (80,5 %) boli pri plnení obsahu vzdelávania účelne využívané.

¹⁸ vysoká miera absencie, výchovno-vzdelávacie problémy konkrétnych žiakov;

¹⁹ nahlasovanie nedbalej dochádzky RŠ už pri vymeškaní 2 školských dní, posilnenie individuálneho prístupu k problémovému žiakom, zavedenie podporných opatrení, pôsobenie pedagogických asistentov v triedach, zaradenie žiaka do ŠKD;

Kmeňové triedy a odborné učebne boli vybavené funkčnou digitálnou technikou. Pedagogickí i odborní zamestnanci mali k dispozícii vlastné notebooky. Internetové pripojenie bolo pre potreby výchovno-vzdelávacieho procesu postačujúce. Z hospitačných zistení vyplynulo, že prostriedky IKT učitelia využívali na menej ako tretine vyučovacích hodín, k ich zmysluplnému využívaniu viedli žiakov len na 21,9 % vyučovacích hodín. Pre vzdelávanie žiakov so ZZ mala škola dostatok kompenzačných pomôcok odporučených poradenskými zariadeniami.

Školský poriadok vydala riaditeľka školy po prerokovaní v pedagogickej rade. V rade školy bol prerokovaný až po jeho vydaní. Jeho aktuálne znenie bolo prístupné na webovom sídle školy a v printovej podobe v každej triede. Žiaci boli so školským poriadkom preukázateľne oboznámení na triednických hodinách na začiatku školského roka. Všetci žiaci 5., 6., 8. a 9. ročníka v dotazníku zameranom na bezpečnosť školského prostredia potvrdili, že sa s učiteľmi rozprávajú o pravidlách správania sa stanovených v školskom poriadku. Nedostatkom bolo, že školský poriadok neobsahoval pravidlá vzájomných vzťahov a vzťahov s pedagogickými zamestnancami a ďalšími zamestnancami školy. Postup pri riešení šikanovania bol upravený vo vnútorných smerniciach školy²⁰.

Školský parlament v škole nebol ustanovený.

V minulom školskom roku žiaci školy vymeškali spolu 17 798 vyučovacích hodín, z toho bolo 307 neospravedlnených vyučovacích hodín. Všetci žiaci boli z marginalizovanej rómskej komunity. Žiaci **primárneho vzdelávania** vymeškali 8 124 vyučovacích hodín, z toho 94 vyučovacích hodín bolo neospravedlnených. Z celkového počtu žiaci so ZZ vymeškali 751 vyučovacích hodín, z toho bolo neospravedlnených 48 vyučovacích hodín. Viac ako 15 vyučovacích hodín v mesiaci neospravedlnene vymeškal 1 žiak. Škola zaslala príslušnému orgánu štátnej správy a obci 1 oznámenie, na ktoré nedostala spätné oznámenie o riešení problému. Na konci školského roka 2022/2023 riaditeľka školy udelila 1 pochvalu²¹ a uložila 2 pokarhania²². Správanie 4 žiakov (z nich 1 žiak so ZZ) bolo hodnotené stupňom klasifikácie uspokojivé²³.

Žiaci **nižšieho stredného vzdelávania** vymeškali 9674 vyučovacích hodín, z toho 213 hodín bolo neospravedlnených. Z celkového počtu žiaci so ZZ vymeškali 2375 vyučovacích hodín, z toho bolo neospravedlnených 68 vyučovacích hodín. Na konci školského roka 2022/2023 bolo uložených 8 pokarhaní²⁴ a správanie 4 žiakov (z nich 2 žiaci so ZZ) bolo hodnotené stupňom klasifikácie uspokojivé²⁵.

V organizácii výchovno-vzdelávacieho procesu bol dodržaný stanovený začiatok a koniec vyučovania, dĺžka vyučovacích hodín a organizácia prestávok. Nedostatok bol zistený v zabezpečení vyučovania niektorých vyučovacích predmetov. Analýzou rozvrhu hodín ŠŠI zistila, že škola spájala žiakov rôznych ročníkov do skupín na vyučovaní vyučovacích predmetov PVO (1. a 2. ročník), PDA, VLA, PVC (3. a 4. ročník), BIO, THD, HUV, VYV (5. a 6. ročník), THD, FYZ, VYV (8. a 9. ročník). Školské akcie, exkurzie, výlety a aktivity v čase mimo vyučovania škola organizovala v súlade s platnými právnymi predpismi.

Podmienky výchovy a vzdelávania boli na priemernej úrovni.

²⁰ Smernica o prevencii a riešení šikanovania a kyberšikanovania, Smernica o postupe pri prevencii, vzniku a riešení krízovej situácie v škole - krízový intervenčný plán;

²¹ 1 žiakovi 1. ročníka;

²² 1 žiakovi 3. ročníka, 1 žiakovi 4. ročníka;

²³ 1 žiakovi 1. ročníka, 1 žiakovi 2. ročníka, 1 žiakovi 3. ročníka, 1 žiakovi 4. ročníka;

²⁴ 4 žiakom 5. ročníka, 3 žiakom 7. ročníka, 1 žiakovi 9. ročníka;

²⁵ 3 žiakom 8. ročníka, 1 žiakovi 9. ročníka;

2 ZÁVERY

PROCES VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Výchovno-vzdelávací proces z pohľadu učenia sa žiaka dosiahol nevyhovujúcu úroveň. Na pozorovaných vyučovacích hodinách väčšina žiakov nepreukázala adekvátne **komunikačné zručnosti**. Ich verbálny prejav sa vyznačoval slabo rozvinutou slovnou zásobou, na otázky učiteľov odpovedali prevažne jedným slovom, väčšinou bez používania odbornej terminológie. Úroveň rozvíjania komunikačných kompetencií znižoval nedostatok vytvorenia príležitostí žiakom pracovať s textom, vyhľadávať v ňom informácie a prepájať ich so získanými poznatkami. Rozvíjanie **poznávacích kompetencií** žiakov dosiahlo nevyhovujúcu úroveň. Na vyučovacích hodinách žiaci prevažne riešili úlohy na zapamätanie a porozumenie, v menšej miere na aplikáciu. Žiaci nemali možnosť rozvíjať si vyššie myšlienkové procesy prostredníctvom úloh zameraných na hodnotenie a tvorivosť. Slabou stránkou vyučovacieho procesu bolo aj rozvíjanie **kompetencií k celoživotnému učeniu sa**. Väčšina žiakov nebola v procese učenia sa aktívna, neboli učiteľmi dostatočne motivovaní, vedení k aktívnemu činnostnému učeniu sa, k sebahodnoteniu, či hodnoteniu výkonu spolužiakov. Schopnosť kriticky myslieť si žiaci rozvíjali na menej ako štvrtine vyučovacích hodín. Najnižšiu úroveň dosiahlo rozvíjanie **občianskych kompetencií**. Učitelia ojedinele vytvárali žiakom priestor vyjadriť svoj názor. V malej miere žiaci pracovali vo dvojiciach alebo v skupinách, čo malo negatívny dopad na rozvíjanie ich **sociálnych kompetencií**. Žiaci sa na väčšine vyučovacích hodín podieľali na vytváraní pozitívnej atmosféry v triede, na troch štvrtinách vyučovacích hodín nedostali príležitosť alebo nedokázali efektívne komunikovať s učiteľom a medzi sebou navzájom. Na niektorých vyučovacích hodinách nepreberali osobnú zodpovednosť za svoje konanie.

Učitelia iba na menej ako tretine vyučovacích hodín jasne stanovili ciele vyučovacej hodiny a iba ojedinele uplatňovali formatívne hodnotenie žiakov. Osvojenie si nového učiva žiakmi na väčšine vyučovacích hodín podporovali využívaním materiálnych prostriedkov, v menšej miere poskytovali podporné stimuly na učenie sa každého žiaka. Zmysluplné využívanie IKT bolo pozorované ojedinele. Ústretové vystupovanie žiakov a učiteľov prispievalo k vytváraniu priaznivej pracovnej atmosféry. Na niektorých vyučovacích hodinách učitelia nepodporovali sebadôveru žiakov, nevytvárali prostredie, aby mohli byť žiaci samostatní, aktívni alebo mohli zažiť úspech.

Oblasti vyžadujúce zlepšenie

- rozvíjať kľúčové kompetencie žiakov na vyučovacích hodinách,
- zadávať úlohy zamerané na rozvíjanie vyšších myšlienkových procesov žiakov,
- jasne stanoviť cieľ vyučovacej hodiny orientovaný na zdokonalenie výkonu žiakov a uplatňovať formatívne hodnotenie žiakov,
- používať metódy a formy práce smerujúce k aktívnemu činnostnému učeniu sa žiakov.

Učenie sa žiakov v primárnom vzdelávaní bolo na nevyhovujúcej úrovni.

Učenie sa žiakov v nižšom strednom vzdelávaní bolo na nevyhovujúcej úrovni.

RIADENIE ŠKOLY

ŠkVP vytváral vzdelávacie príležitosti pre všetkých žiakov. Bol vypracovaný prehľadne, zrozumiteľne a bol v súlade so ŠVP. Výchova a vzdelávanie v predmete biológia v 8. a v 9. ročníku sa neuskutočňovali podľa ŠkVP. Stanovené ciele výchovy a vzdelávania vzhľadom na nízku odbornosť vyučovania nezodpovedali reálnym podmienkam a koncepcným zámerom rozvoja školy. Úroveň vypracovania ŠkVP znižovalo nevypracovanie vlastných poznámok k učebnému plánu pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia pre primárne vzdelávanie. Riaditeľka školy vydala ŠkVP po prerokovaní v pedagogickej rade, v rade školy bol prerokovaný až po jeho vydaní.

Pedagogické riadenie školy bolo na málo vyhovujúcej úrovni. Poznatky zo vzdelávania, ktoré absolvovali pedagogickí zamestnanci sa neprejavili vo výchovno-vzdelávacom procese. Rozhodovací proces riaditeľky školy bol realizovaný v súlade s právnymi predpismi. Vnútorne predpisy a zásadné dokumenty školy, okrem rozvrhu hodín, boli prerokované v pedagogickej rade.

Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia bol na priemernej úrovni. Vedúci pedagogickí zamestnanci plánovanú hospitačnú činnosť v aktuálnom školskom roku vykonávali, v prípade zistených nedostatkov prijímali opatrenia na ich odstránenie, avšak následnú kontrolu plnenia prijatých opatrení nerealizovali. Výsledky zistení z kontrolnej činnosti neboli analyzované a prezentované na zasadnutiach pedagogickej rady. Škola dodržiavala nastavený vnútorný systém hodnotenia žiakov a pedagogických zamestnancov školy.

Najsilnejšou stránkou v oblasti riadenia školy bol funkčný systém poskytovania poradenstva pre žiakov, pedagogických zamestnancov a zákonných zástupcov pri prekonávaní bariér vo výchove a vzdelávaní.

Analýza výsledkov dotazníkov preukázala, že vzájomné vzťahy medzi učiteľmi a žiakmi a žiakmi navzájom podporovali priaznivú atmosféru, wellbeing žiakov a pedagógov, avšak škola nebola bezpečným prostredím, ktoré by rešpektovalo individualitu každého žiaka. Žiaci sa na vyučovacích hodinách stretávali s vyrušovaním, nerešpektovaním pokynov učiteľov zo strany spolužiakov a takmer polovica žiakov sa v škole stretla so šikanovaním.

Riadenie školy bolo na priemernej úrovni.

PODMIENKY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Pedagogickí zamestnanci školy spíňali kvalifikačné predpoklady na výkon pracovnej činnosti pedagogického zamestnanca v príslušnej kategórii a podkategórii. Nízka odbornosť vyučovania v nižšom strednom vzdelávaní negatívne ovplyvňovala výchovu a vzdelávanie žiakov.

Priestorové podmienky školy umožňovali vzdelávanie každého žiaka a napĺňanie cieľov stanovených v ŠkVP. Škola nedisponovala multimediálnou učebňou.

Materiálno-technické podmienky školy umožňovali vzdelávanie každého žiaka a napĺňanie cieľov stanovených v ŠkVP.

Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia boli na priemernej úrovni. Nedostatkom bolo, že škola spájala žiakov z rôznych ročníkov na vyučovanie v inom ako právnym predpisom povolenom predmete, školský poriadok neobsahoval pravidlá vzájomných vzťahov a vzťahov s pedagogickými zamestnancami a ďalšími zamestnancami školy a v rade školy bol prerokovaný až po jeho vydaní.

Podmienky výchovy a vzdelávania boli na priemernej úrovni.

Porovnanie záverov z komplexnej inšpekcie vykonanej v školskom roku 2009/2010 s aktuálnymi zisteniami preukázalo, že úroveň učenia sa žiakov klesla z dobrej úrovne na nevyhovujúcu úroveň. Úroveň riadenia školy sa znížila z veľmi dobrej úrovne na priemernú úroveň. Podmienky výchovy a vzdelávania klesli z dobrej úrovne na priemernú úroveň.

Školská inšpekcia na hodnotenie škôl/školských zariadení používa tieto hodnotiace výrazy:

veľmi dobrý	výrazná prevaha pozitív, drobné formálne nedostatky, mimoriadna úroveň
dobrý	prevaha pozitív, formálne, menej významné vecné nedostatky, nadpriemerná úroveň
priemerný	vyrovnanosť pozitív a negatív, priemerná úroveň

málo vyhovujúci	prevaha negatív, výrazné nedostatky, citeľne slabé miesta, podpriemerná úroveň
nevychovujúci	výrazná prevaha negatív, zásadné nedostatky ohrozujúce priebeh výchovy a vzdelávania

Zistilo sa porušenie všeobecne záväzných právnych a interných predpisov:

1. § 7 ods. 1 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*neuskutočňovanie výchovy a vzdelávania podľa školského vzdelávacieho programu v predmete biológia v 8. ročníku a v 9. ročníku*);
2. § 7 ods. 2 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*vydanie ŠkVP bez predchádzajúceho prerokovania v rade školy*);
3. § 7 ods. 3 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*nevypracovanie vlastných poznámok k učebnému plánu pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia pre primárne vzdelávanie*);
4. § 56 ods. 1 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*neuskutočnenie hodnotenia žiaka za prvý polrok najneskôr do dvoch mesiacov po skončení prvého polroka*);
5. § 153 ods. 1 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*vydanie školského poriadku riaditeľom školy bez prerokovania s orgánmi školskej samosprávy*);
6. § 153 ods. 1 písm. a) zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*nezapracovanie pravidiel vzájomných vzťahov a vzťahov s pedagogickými zamestnancami a ďalšími zamestnancami školy v školskom poriadku*);
7. § 5 ods. 2 písm. b) zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a v školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*nedodržanie ŠkVP neodúčením obsahu učiva vyučovacieho predmetu biológia v 9. ročníku*).
8. § 70 ods. 5 zákona č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*nevykonávanie hodnotenia pedagogických zamestnancov priamym nadriadeným*);
9. § 2 ods. 3 vyhlášky Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 223/2022 Z. z. o základnej škole v znení vyhlášky Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 344/2023 Z. z. (*určenie rozvrhu hodín riaditeľkou školy bez prerokovania v pedagogickej rade*);
10. § 3 vyhlášky Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 223/2022 Z. z. o základnej škole v znení vyhlášky Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 344/2023 Z. z. (*spájanie žiakov z rôznych ročníkov na vyučovanie v inom ako právnom predpise povolenom predmete*);

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. odporúča

- stanoviť ciele v ŠkVP vzhľadom na reálne podmienky školy;
- pravidelne monitorovať a vyhodnocovať mieru uplatňovania a vplyv získaných profesijných kompetencií PZ na kvalitu edukačného procesu;
- preukázateľne kontrolovať plnenie prijatých opatrení z hospitačnej činnosti vedenia školy;
- analyzovať výsledky z hospitačnej činnosti na zasadnutiach pedagogickej rady;
- vypracovať systém včasného varovania v prospech žiakov ohrozených predčasným vypadnutím zo školského systému;

2. **ukladá kontrolovanému subjektu prijať konkrétne opatrenia** na odstránenie zistených nedostatkov týkajúcich sa *neuskutočňovania výchovy a vzdelávania podľa školského vzdelávacieho programu vo vyučovacom predmete biológia v 8. ročníku a v 9. ročníku, vydania školského vzdelávacieho programu bez predchádzajúceho prerokovania v rade školy, nevypracovania vlastných poznámok k učebnému plánu pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia pre primárne vzdelávanie, neuskutočnenie hodnotenia žiaka za prvý polrok najneskôr do dvoch mesiacov po skončení prvého polroka, vydania školského poriadku riaditeľom školy bez prerokovania s orgánmi školskej samosprávy, nezapracovania pravidiel vzájomných vzťahov a vzťahov s pedagogickými zamestnancami a ďalšími zamestnancami školy v školskom poriadku, nevykonávania hodnotenia pedagogických zamestnancov priamym nadriadeným, určenia rozvrhu hodín riaditeľkou školy bez prerokovania v pedagogickej rade, spájania žiakov z rôznych ročníkov na vyučovanie v inom ako právnom predpise povolenom predmete* a predložiť ich v lehote do **20. 05. 2024** Školskému inšpekčnému centru Žilina s uvedenými termínmi splnenia a menami zodpovedných zamestnancov

3. ukladá kontrolovanému subjektu

- zabezpečiť v termíne do **30. 06. 2024** pre žiakov 9. ročníka odučenie chýbajúceho obsahu učiva z vyučovacieho predmetu biológia za celý 9. ročník.

Správu o splnení uložených opatrení na odstránenie nedostatkov a ich príčin predložiť Školskému inšpekčnému centru Žilina v termíne do **12. 07. 2024**.

Správu o splnení prijatých opatrení na odstránenie nedostatkov a ich príčin predložiť Školskému inšpekčnému centru Žilina v termíne do **13. 09. 2024**.

PÍ SOMNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII

1. ŠkVP;
2. Konceptia rozvoja školy;
3. Správa o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach školy za školský rok 2022/2023;
4. plán práce školy;
5. školský poriadok;
6. plán profesijného rozvoja;
7. plán vnútroškolskej kontroly na školský 2023/2024;

8. záznamy z hospitačnej činnosti;
9. kritériá hodnotenia pedagogických zamestnancov;
10. triedne výkazy a katalógové listy žiakov;
11. triedne knihy;
12. rozvrh hodín učiteľov a tried;
13. rozhodnutia vydané riaditeľkou školy;
14. doklady o vzdelaní pedagogických zamestnancov;
15. zápisnice z pedagogických rád, pracovných porád;
16. zápisnice zo zasadnutí rady školy;
17. zápisnice z rodičovských združení;
18. dokumentácia žiakov so ZZ;
19. dokumentácia výchovnej poradkyne;
20. dokumentácia školskej koordinátorky vo výchove a vzdelávaní;
21. dokumentácia triednych učiteľov;
22. dokumentácia súvisiaca s organizovaním výletov, exkurzií, účelových cvičení;
23. záznamy o záujmovej činnosti žiakov;
24. prevádzkové poriadky odborných učební.

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

Školská inšpektorka: PaedDr. Ing. Renáta Stasová

Dňa: 22. 04. 2024

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Žilina:
PaedDr. Ing. Renáta Stasová
Mgr. Adriána Kovalčíková

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:
Mgr. Iveta Oravcová

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 30. 04. 2024 v Pribyline:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Žilina:

PaedDr. Ing. Renáta Stasová

.....

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Mgr. Iveta Oravcová

.....

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú
(vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 pracovných dní od prerokovania):

Mgr. Iveta Oravcová

.....

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

PaedDr. Ing. Renáta Stasová

.....

3 PRÍLOHY

1. Údaje o škole (graf)

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti